

Euharistija – središnjih događaj spasenja

1. Svetkovina Tijela i Krvi Kristove vraća nas nezaboravnoj Isusovoj posljednjoj Pashi koju je -kako pišu evanđelisti- "vruće želio s apostolima blagovati". No, u blagovanju Pashe nešto je bilo neuobičajeno. Umjesto pashalnog janjeta Isus nakon blagoslova daje učenicima kruh i veli: "Uzmite i jedite, ovo je tijelo moje". Isto tako daje im i čašu i govori: "Uzmite i pijte, ovo je krv moja, novoga i vječnoga saveza, koja se prolijeva za vas i za mnoge na oprostjenje grijeha". I pri tom izriče svoju oporučnu želju: "Ovo činite meni na spomen". Stoga večeras posebice razmišljamo o otajstvu euharistije koju smo Kristovim nalogom pozvani slaviti kao središnji događaj spasenja. Apostoli su to shvatili pa su "postojano hrlili u Hram lomiti kruh, te u radosti i prostodušnosti srca uzimati hranu, hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda"(Dj 2, 46-47). Kruh s neba dao si njima koji svaku slast u sebi ima. Bože, koji si nam u divnom Sakramentu ostavio uspomenu muke svoje, podaj nam tako častiti sveta otajstva Tijela i Krvi tvoje, da vazda osjećamo u sebi plod otkupljenja tvoga.

Na upit što se to događa dok zajednica misu slavi, odgovaramo kako se ponavlja ono što se zbilo na Posljednjoj večeri. Uskrsnuli ponovno lomi kruh i daje ga svojoj zajednici. Istina, s drugim učenicima i u drugim okolnostima. No, ono što je bilo u dvorani Posljednje večere, događa se i ovdje: Kruh i vino postaju tijelo i krv Kristova. Ne vidimo to našim očima, niti shvaćamo ljudskim umom. Tridentinski sabor definirao je euharistijsko sakramentalno događanje riječju pretvorba, "transupstancijacija". Kruh i vino pretvaraju se u Tijelo i Krv Kristovu, te postaju našom popudbinom i hranom.

2. Zbog toga je euharistija vezana uz zajedništvo stola, a blagovanje je njezino bitno obilježje. Evanđelja izvješćuju kako je Isus kao domaćin uzeo kruh, razlomio ga i pružio sustolnicima uz riječi: Uzmite i jedite, ovo je moje tijelo; uzmite i pijte, ovo je kalež moje krvi, novoga i vječnoga saveza! I kao što su jesti i piti temeljne funkcije života, tako je Isus ovaj najveći sakrament stavio pod znak blagovanja i zajedništva oko stola. A najteža kazna za kršćane bila je "isključenje" s euharistijske gozbe ("excommunicatio"). Euharistija, međutim, nije bilo kakvo blagovanje, već sveti događaj i sveto bogoštovlje koje valja slaviti raskajanim i čistim srcem. Apostolske upute u tom smislu savjetuju neka se vjernici "saberu u dan Gospodnji kako bi zajedno lomili kruh i ispovjedili prethodno svoje prijestupe". Svete Tajne nije dopušteno dijeliti onima koji "nisu sposobni ili dostojni da ih primaju", kao napr. nekršteni, luđaci, heretici, rastavljeni i ponovno civilno vjenčani, apostate i shizmatici. Uskratiti, dakle, euharistiju onima koji je u trenutnom stanju ne mogu primiti, nije nikakva diskriminacija, niti poniženje. Time se ne osuđuje grješnika, već "stanje i položaj čovjeka koji je u objektivnoj suprotnosti zajedništvu ljubavi između Krista i Crkve".

Stoga, u molitvenom duhu zahvaljujemo Isusu za dar Euharistije koja je temelj stvaranja civilizacije ljubavi. Zahvaljujemo mu posebice što je neposredno pred dramu suočenja sa snagama zla, ostavio simbole vjernosti i ljubavi. To je najdragocjeniji spomen čin koji najavljuje "novo nebo i novu zemlju". Govor je o božanskoj pretvorbi koja nadilazi vremena i prostore. To je ono što večeras zahvalno slavimo, ispovijedamo i radosno spominjemo. Euharistijski Krist nije neki simbol ili slika koju se cjeliva, već živi Bog, Mesija i Spasitelj koji nas svojim Tijelom liječi i hrani za život vječni. "Tko jede od ovoga kruha živjet će uvijek" (Iv 6, 51). Nama je u ovom prolaznome svijetu potrebna takva neprolazna hrana. Mi vjerujemo da je svaka misna pretvorba predokus Božjeg Kraljevstva i navještaj njegovog konačnog dolaska "jednoga dana". Stoga molimo i ponavljamo: Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo. Tvoje uskrsnuće slavimo. Tvoj slavni dolazak iščekujemo! Dođi Gospodine Isuse!

† Želimir, nadbiskup